

I DETTA NYHETSRETT

- Fokus på att öka efterfrågan
- Henrik Ringmar har ordet
- Ny arbetsgrupp för vägledning på kommunal nivå
- Halvtid för Bredbandsforums landsbygdsgrupp
- Material från Bredbandsforums styrgrupp
- God tillgång till grundläggande internet
- Telekområdgivarna hjälper konsumenter vid fiberanslutning
- Digitaliseringsrådet anordnar seminarier
- Uppkopplad! – Nationell bredbandskonferens i Lycksele
- Nöjdare företag i kommuner med snabbt bredband
- Reserapport från Lissabon – Connected Europe 2017

Fokus på att öka efterfrågan

Slutanvändarnas efterfrågan på bredbandsinfrastruktur är avgörande för utbyggnadstakten

Framtidens digitala samhälle bygger på en snabb uppkoppling. Det är mycket viktigt att sprida information om nyttan med bredbandstjänster och visa på goda exempel på digitaliseringens möjligheter. Men det är lika viktigt att öka förståelsen vilka krav framtidens tjänster kommer att ställa på infrastrukturen.

Det pågår en hel del aktiviteter på området. Bland annat har Post- och telestyrelsen (PTS) fått i uppdrag att ta fram informationsmaterial, Telekområdgivarna ska börja hjälpa konsumenter i frågor om fiberanslutning, och det lanseras nya samlingsplatser för konsumentinformation. Webbplatsen *Smarta Samhället* är ett bra exempel – www.smartasamhallet.se. Hör gärna av er med fler tips på bra källor för information som vi kan skriva om i nyhetsbrevet.

Slutanvändarnas efterfrågan står också i fokus för Bredbandsforums pågående Landsbygdsgrupp, som ska slutredovisa sitt arbete i februari nästa år. Håll utkik efter resultatet i Bredbandsforums nästa nyhetsbrev.

Mattias Svanold

Bredbandsforums kansli

Henrik Ringmar har ordet

Samarbete och helhetstänk är vägen till bredbandsmålet

Foto: Camilla Svensk

Häromdagen satt jag i bilen på väg till ett möte på en gård utanför Bålsta. Den smala landsvägen kantades av enstaka gårdar och hus. Utanför, i stort sett, varje hus fanns en korallröd liten ”mäklarskylt” som visade att här fanns ett hushåll som valt fiber från IP-Only. Det kändes stort! På IP-Only har vi länge argumenterat för att alla hushåll och företag i Sverige, 100 procent, ska ha tillgång till fiber, att alla ska inkluderas i det digitala samhället.

I början var det många dysterkvistar som med höjda röster menade att det skulle krävas att staten sköt till 40 miljarder kronor, men att det egentligen ändå var en totalt orimlig tanke, en utopi. Genom åren har vi stått på oss och fortsatt vår argumentation, vi vidhåller att det är möjligt. Det har snart gått ett år sedan digitaliseringsminister Peter Eriksson presenterade den nya bredbandsstrategin och vi kan konstatera att Sverige är på god väg att uppfylla de högt ställda målen.

Vägen mot måloffyllelsen heter Samarbeta och Helhet. Ensam är inte stark, det är tillsammans vi kan lösa de stora samhällsutmaningarna. Ett bra exempel på hur det offentliga och det privata kan samarbeta för att digitalisera Sverige är det samarbete som vi för drygt ett år sedan inledde med Region Halland. Region Halland såg behovet av att hela regionen, inte bara tätorterna, skulle få tillgång till höghastighetsbredband. Regionen bestämde sig för att upphandla en partner som kunde förverkliga fiberutbyggnaden och valet föll på IP-Only. Genom samarbetet investerar Regionen 100 miljoner kronor och IP-Only 1,5 miljarder kronor och därigenom kommer alla hushåll och företag att få möjlighet till fiber. Även fritidshus (vilka det finns många av i regionen) blir del av den digitala helheten.

Jag är övertygad om att det just är denna typ av ansvarstagande helhetstänk och samarbete som kommer att möjliggöra att hela Sverige kan leva, att alla kan ta del av digitaliseringens möjligheter. Efter att ha träffat många politiker och andra beslutsfattare som berättar om de stora utmaningar de står inför när det handlar om att klara välfärden, ser jag än mer vikten av att vi får till en landsomfattande och inkluderande fiberutbyggnad.

Om samhället ska klara att tillhandahålla likvärdiga och jämlika välfärdstjänster över hela landet – då kommer vi behöva en välfungerande digital infrastruktur som bär dessa tjänster och som också når alla medborgare. Inte bara några. Inte bara de som råkar bo i en tätort.

För en tid sen såg jag en undersökning som visade att om 10 procent av hemtjänsttagarna i en medelstor kommun, av t ex. Växjö's storlek, skulle använda digitala tjänster så skulle kommunen ha 20 miljoner

kronor över. Pengar som skulle kunna gå till annan verksamhet inom kommunen, t ex. fler pedagoger i förskolan. Om istället 90 procent skulle använda digitala tjänster skulle det bli 220 miljoner kronor. Det finns 290 kommuner i Sverige, det blir rätt mycket resurser.

Så med en dåres envishet fortsätter jag att argumentera för att fler samarbeten och mer helhetstänk är lösningen för att Sverige ska nå målen – jag är övertygad om att det är tillsammans vi fixar fiberutbyggnaden.

Henrik Ringmar

VD på IP-Only och ledamot i Bredbandsforums styrgrupp

Ny arbetsgrupp för vägledning på kommunal nivå

Bredbandsforum ska främja bättre samverkan och effektivare bredbandsutbyggnad på kommunal nivå

Alla Sveriges 290 kommuner är nyckelaktörer för bredbandsutbyggnaden. Olika kommuner har olika förutsättningar, de står inför olika utmaningar och har kommit olika långt i arbetet. Genom att underlätta arbetet för Sveriges kommuner, framför allt för de som har större utmaningar och sämre förutsättningar, kan vi främja bredbandsutbyggnaden i hela Sverige.

Bredbandsforum har därför tillsatt en arbetsgrupp för att främja bättre samverkan och effektivare bredbandsutbyggnad på kommunal nivå.

Arbetsgruppen ska skapa en gemensam bild av hur det lokala arbetet bör bedrivas och ta fram vägledning till kommuner, med goda exempel, vägledningar och policyrekommendationer. Gruppen ska även behandla frågor som är viktiga att uppmärksamma på lokal nivå och som är av särskild betydelse för en effektiv utbyggnad.

Områden som kan vara aktuella för gruppen att ge vägledning i är t ex:

- Hur en kommunal bredbandsstrategi kan realiseras och vad som är av särskild vikt att beakta, inte minst organisatoriskt och politiskt, för att arbetet ska bli framgångsrikt.
- Hur samverkan mellan kommersiella och offentliga aktörer kan bidra till en ökad bredbandsutbyggnad i en kommun.
- Vilka regelverk, branschstandarder och processer som berör bredbandsutbyggnad och hur man på den lokala nivån bör arbeta med dessa.

Gunilla Glasare, chef för avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad på SKL samt ledamot i Bredbandsforums styrgrupp, är utsedd till ordförande för arbetsgruppen.

- Sveriges kommuner driver bredbandsfrågor med stort engagemang och har också ett stort ansvar i att se till att utbyggnaden sker så effektivt som möjligt. Men alla har inte samma förutsättningar, och jag hoppas att vi i arbetsgruppen ska kunna stötta de som har särskilt stora utmaningar i sin kommun, säger Gunilla Glasare.

Gruppens första möte ägde rum i oktober, och arbetet ska slutrapporteras i juni nästa år.

Följ arbetet på [Bredbandsforums webbplats](#).

Halvtid för Bredbandsforums Landsbygdsgrupp

Hur når vi bredbandsstrategins målsättningar i hela landet?

Bredbandsforums arbetsgrupp för ett helt uppkopplat Sverige – [Landsbygdsgruppen](#) – har nu varit operativ i tre månader. Uppdraget är att visa hur regeringens målsättning om ett helt uppkopplat Sverige ska kunna uppnås för hela landet.

Nu har gruppen inventerat kunskapsläget på området, och i dagsläget inriktat arbetet på att analysera tre områden som man nu kommer jobba vidare med:

Vita fläckar - Kostnaden för utbyggnad av exempelvis fiber på landsbygden beräknas i nuläget till ca 50 miljarder kr. Det går det att se att en majoritet av hushållen som saknar fiber återfinns i vad som kan benämnas som ”tätortsnära landsbygd”, det vill säga i områden som ligger relativt nära en stad, även om vita fläckar återfinns i hela landet. Att nå så många som möjligt blir en utmaning där samverkan mellan olika aktörer och tekniker kommer krävas. Sannolikt talar det även för att trådlösa lösningar kommer bli en viktig del av lösningen i stora delar av Sverige.

Offentliga aktörer – Det offentliga ledarskapet, på såväl nationell som regional och lokal nivå är kritiskt för att skapa helhetslösningar som gör att så många som möjligt kan få bredband när utbyggnad sker, och för att reducera risken att nya vita fläckar uppstår. Operativt kommer det krävas att de regionala bredbandskoordinatorerna prioriterar landsbygdens utbyggnad, liksom kommunala bredbandssamordnare. Det är en allmän uppfattning att bredbandsstöd, i en eller annan form, kommer vara en viktig del även i framtiden. Fokus måste dock ligga på att hitta lösningar oavsett tillgången till stöd, och baseras på att stödvolymen antagligen inte kommer bli väsentligt större än idag.

Slutanvändare – En stark efterfrågan och betalningsvilja för bredbandsnät är en förutsättning för all utbyggnad. Att skapa en hög anslutningsgrad och att få så många som möjligt att acceptera ett skäligt erbjudande om bredbandsuppkoppling är avgörande. Det är också önskvärt att förberedelser görs för att kunna ansluta även de som inte ansluter sig initialt, men utmaningen ligger i att det skapar merkostnader på 20-25 procent som kan vara svårt för mindre aktörer att bära.

Landsbygdsgruppen slutrapporterar i februari 2018 och information om gruppens arbete presenteras löpande på [Bredbandsforums webbplats](#).

Material från Bredbandsforums styrgrupp

Anteckningar och andra dokument publiceras på Bredbandsforums webbplats.

Bredbandsforums [styrgrupp](#) är viktig. Ledamöterna i styrgruppen är personligt förordnade av digitaliseringsministern och alla har en nyckelroll i genomförandet av bredbandsstrategin.

Den 11 oktober samlades styrgruppsmedlemmarna för Bredbandsforums 23:e styrgruppsmöte, för att bland annat prioritera Bredbandsforums verksamhet under det kommande året, och tillsätta en ny arbetsgrupp för vägledning i bredbandsutbyggnad på kommunal nivå.

Vill du ta del av det material och de dokument som presenteras och diskuteras på styrgruppsmötena hittar du dessa på [Bredbandsforums webbplats](#).

God tillgång till grundläggande internet

Ny rapport från PTS visar att tillgången till grundläggande internet där vi bor och arbetar är mycket god

PTS konstaterar i rapporten [Tillgång till telefoni och grundläggande internet](#) att tillgången till grundläggande internet är god i Sverige. 99,99 procent av alla hushåll och arbetsställen har tillgång till en grundläggande internetanslutning om minst 1 Mbit/s. Det handlar alltså om 90 hushåll och arbetsställen totalt i hela landet som saknar tillgång till grundläggande internet.

Men i takt med att digitala tjänster blir allt mer avancerade krävs ökad kapacitet. Regeringen har därför sett att det finns behov av att nivån för tillgång till grundläggande internetanslutning höjs från 1 Mbit/s till 10 Mbit/s. Regeringen har föreslagit att PTS anvisas 20 miljoner kronor per år under tre år för ändamålet.

I rapporten redovisas också siffror som visar att övergången från det kopparbaserade telefonnätet till mobila lösningar eller fiber fortsätter. Och att förändringstakten kommer bli högre. Under åren 2009-

2015 berördes 21 400 abonnemang av övergången från kopparnätet. Telia planerar att hålla en högre takt de kommande åren, med följden att cirka 10 000 kunder uppskattas beröras halvårsvis.

Som en konsekvens av omställningen till andra tekniker har andelen hushåll och arbetsställen som har tillgång till bredband via fasta tekniker minskat. Samtidigt har andelen hushåll som har tillgång till bredband via mobila lösningar ökat. Sammanlagt har antalet hushåll som inte har tillgång till grundläggande internet sjunkit.

Rapporten finns att läsa på [PTS webbplats](#).

Telekområdgivarna hjälper konsumenter vid fiberanslutning

Telekområdgivarna utökar sitt erbjudande till konsumenter och erbjuder stöd och rådgivning i frågor om fiberanslutning

Telekområdgivarna, som ägs av [IT&Telekomföretagen](#) och finansieras av operatörer inom tv, telefoni och bredband, kommer börja erbjuda opartisk och kostnadsfri rådgivning för konsumenter om frågor kring fiberanslutning.

Som konsument har man hittills kunnat vända sig till Telekområdgivarna om man haft frågor eller hamnat i tvist om abonnemang på tv, telefoni, eller bredband. Nu utvidgas erbjudandet alltså även till fiberdragning.

Konsumenter kan vända sig till Telekområdgivarna innan man ingår avtal för att få goda råd i förebyggande syfte, eller om det skulle uppstå problem och man inte lyckas komma överens med operatören.

Läs mer om Telekområdgivarna på [organisationens webbplats](#).

TELEKOMRÅDGIVARNA

Digitaliseringsrådet anordnar seminarier

Se intressanta seminarier om AI och Kompetens i efterhand på rådets webbplats

Regeringens mål är att Sverige ska vara bäst på att använda digitaliseringens möjligheter, och det nya [digitaliseringsrådet](#) har till uppgift att främja regeringens strategiska arbete med digitalisering. Som ett led i det anordnar rådet seminarier med olika centrala teman. Det första seminariet handlade om AI och sökte svar på frågorna:

- Vilka är AI:s möjligheter på kort och lång sikt?
- Hur kan dessa möjligheter förväntas utvecklas som område och specifikt i Sverige?
- Vad innebär det att använda AI:s möjligheter i Sverige?

Det andra seminariet satte fokus på hur digitalisering skapar nya möjligheter för livslångt lärande och hur kompetens genom digitalisering kan omsättas i nya möjligheter till arbete. Seminariet ställde frågor som:

- Hur kan digitalisering bidra till att stärka individers kompetens?
- Vad är universitets och högskolors roll för att göra nätbaserade utbildningar mer relevanta för kompetensutveckling?
- Hur kan kompetens valideras för att skapa värde vid matchning på arbetsmarknaden?

Du kan se seminarierna om [AI](#) respektive [Kompetens](#) i efterhand på Digitaliseringsrådets webbplats:

www.digitaliseringsradet.se

Uppkopplad! – Nationell bredbandskonferens i Lycksele

Region Västerbotten arrangerar i samarbete med Bredbandsforum och PTS en bredbandskonferens i Lycksele

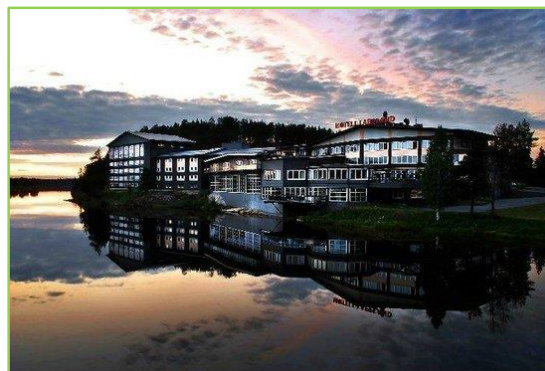
Den 30-31 januari nästa är checkar en nationell bredbandskonferens in på hotell Lappland i Lycksele. Region Västerbotten, Storumans kommun, och Lycksele kommun bjuder in till en mötesplats för alla som jobbar med bredband och digitalisering.

Konferensen är tänkt att ge svar på frågan om vi är redo för den digitala omvandlingen. Den kommer visa på goda exempel från glesbygden och hur vi kan samarbeta i framtiden.

Talar gör bland andra digitaliseringsminister Peter Eriksson, PTS generaldirektör Dan Sjöblom, och internetforskaren Annakarin Nyberg.

Vi kommer också få höra om intressanta projekt som [Glesbygdsmedicinsk centrum](#) och [Digitala service-center Västerbotten](#).

Läs mer och anmäl dig till konferensen på [Region Västerbottens webbplats](#).

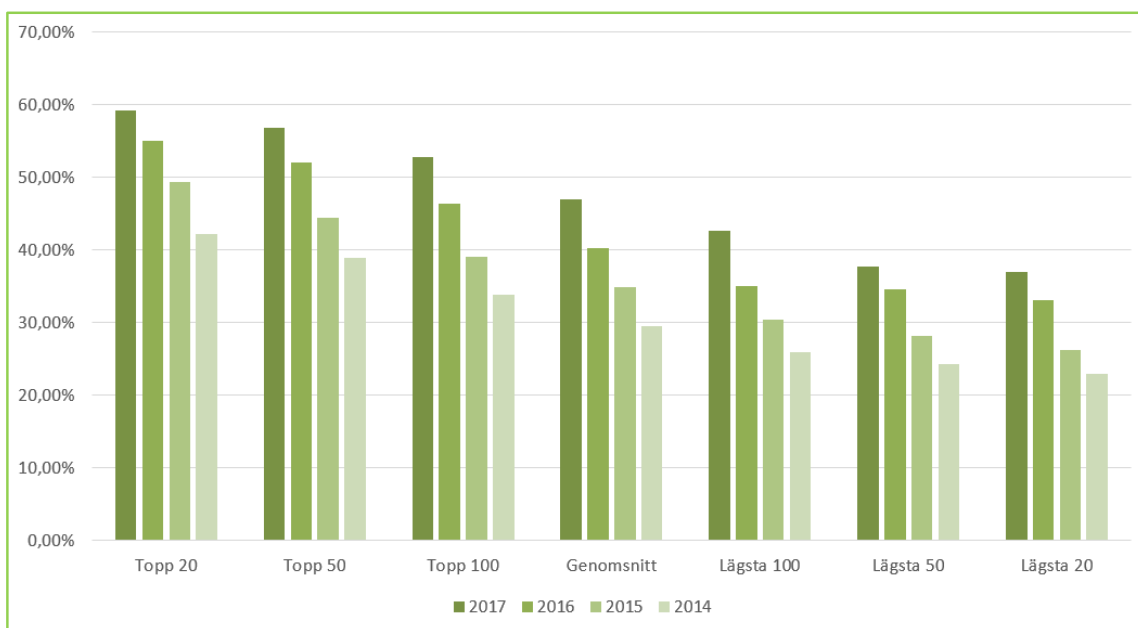
Hotell Lappland.

Nöjdare företag i kommuner med snabbt bredband

Uppdatering av Bredbandsforums årliga jämförelse av företagsklimat och bredbandstillgång

Vid en jämförelse av Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet med Post- och telestyrelsens kartläggning av företagens tillgång till snabbt bredband fann Bredbandsforum ett tydligt samband både [2014](#), [2015](#) och [2016](#). I de kommuner där företagen totalt sett är mest nöjda med sina förutsättningar, har fler företag också tillgång till snabbt bredband. I en ny jämförelse med siffror från 2017 finner vi samma samband:

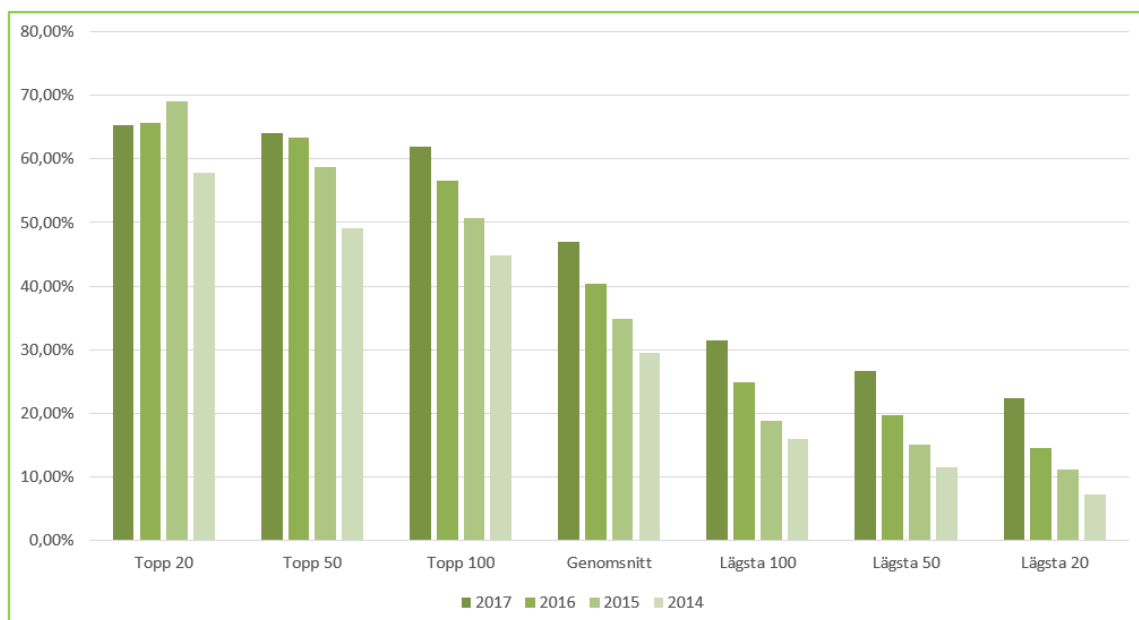

Tillgång till bredband med 100 Mbit/s relaterat till totalranking.

Källa: PTS-ER-2017:07 och www.foretagsklimat.se med bearbetning av Bredbandsforum.

Bland de 20 högst rankade kommunerna 2017 har i genomsnitt 59 procent av företagen tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, jämfört med 37 procent i de 20 lägst rankade kommunerna. Om vi utökar spannet ser vi att i genomsnitt 57 procent av företagen har tillgång till snabbt bredband i de 50 högsta rankade kommunerna, jämfört med 38 procent i de 50 lägst rankade.

I Svenskt Näringslivs enkätundersökning har företagen även specifikt svarat på hur nöjda de är med it- och telenätets utbyggnad och kvalitet i sina respektive kommuner. När vi jämför företagens svar med bredbandskartläggningen ser vi ett tydligt samband mellan tillgången till högre hastigheter och hur nöjd företagen är med it- och telenätet i kommunen:

Tillgång till 100 Mbit/s-bredband relaterat till ranking av it- och telenät.

Källa: PTS-ER-2017:07 och <http://www.foretagsklimat.se> med bearbetning av Bredbandsforum.

Bland de 20 högst rankade kommunerna avseende it- och telenätet har i genomsnitt 65 procent av företagen tillgång till bredband med en överföringshastighet om 100 Mbit/s jämfört med i genomsnitt 22 procent bland de 20 lägst rankade kommunerna.

Tillgång till ett snabbt och framtidssäkert bredband är viktigt för både stora och små företag, och möjligheten att få en snabb bredbandsuppkoppling kan påverka uppfattningen om företagsklimatet i en kommun. I dagsläget har 63 procent av Sveriges företag tillgång till bredband med en överföringshastighet om 100 Mbit/s enligt PTS senaste bredbandskartläggning.

Reserapport från Lissabon – Connected Europe 2017

Den 10-12 oktober besökte Bredbandsforum Lissabon för att delta på en konferens för ett bättre sammankopplat Europa

Lissabon. Foto: Mostphotos

[Connected Europe](#) har som målsättning att ge deltagare från hela Europa möjlighet att samlas för att utbyta erfarenheter och nätverka med kollegor. Flera hundra representanter från telekomindustrin, nationella myndigheter, och andra intressenter möttes i Lissabon under ett par intensiva dagar. Konferensens huvudtema var "High Speed Connectivity for Europe's Future".

Efter att ha deltagit på konferensen kan vi konstatera att Sverige befinner sig långt fram vad gäller både utbud och efterfrågan av bredbandslösningar. Men man kan hitta goda exempel på samverkan kring utbyggnad av bredbandsinfrastruktur även i andra länder.

Ett antal huvudtalare representerade olika länder och organisationer, bland annat Colt i Portugal, Telefónica i Spanien och Deutsche Telekom i Tyskland.

Vi fick höra om läget i värdnationen Portugal. För närvarande säger sig landet ha den tredje bästa NGA-täckningen i Europa. Deras recept är fungerande konkurrens, samarbete och en smart planering av hur man kan nyttja existerande bredbands-infrastruktur på bästa sätt. De har dessutom antagit en ambitiös målsättning för 5G-täckning – alla förorter och större transportleder i alla landets regioner ska täckas.

Telefónica i Spanien berättade om utmaningarna med att bygga förutsättningarna för nästa generations samhällstjänster.

Spanjorerna ser hur nya användarmönster växer fram och hur behovet av kapacitet följer med. Antalet uppkopplade produkter växer markant och man förutspår en snar framtid där kunder kommer att efterfråga anslutningar om över 10 Gbit/s. I Spanien lutar man sig dock ännu tungt mot ADSL-nätet, som fortfarande täcker över 85 procent av landets hushåll.

I Frankrike känner man att det är bråttom och vill snabba på utbyggnaden – landet siktar på fiber till alla år 2025. En stor utmaning är de bergsområden som täcker omkring 10 – 15 procent av landets yta. Dock ser man att kraven är lika höga även i avlägsna områden, på grund av uppkopplade lantbruk, turistanläggningar och en generellt ökande efterfrågan på kapacitet.

Deutsche Telekom presenterar en annorlunda bild. Man menar att alternativa tekniker är ett måste. Fiber är högsta prioritet där det är gångbart, men i de mest avlägsna områdena satsar man på avancerade trådlösa tekniker. Satellit beräknar man vara nödvändigt för omkring tre procent av landets befolkning.

Sammanfattningsvis erbjöd konferensen ett gediget program, med kunniga talare och en bred representation från olika länder, myndigheter, organisationer och marknadsaktörer. Det är tydligt att de flesta europeiska länder kämpar med att få fram lösningar för de mer kostsamma områdena på landsbygden och att alternativa tekniker står högt på agendan hos många aktörer. En utmaning som flera ville samarbeta kring över gränserna var just konsumenternas upplevelse och inställning till alternativa tekniker.

Om Bredbandsforums nyhetsbrev

I nyhetsbrevet samlar Bredbandsforums kansli nyheter om arbetet mot ett helt uppkopplat Sverige – i och utanför Bredbandsforum.

Vill du prenumerera på nyhetsbrevet eller avsluta din prenumeration vänligen hör av dig till kontakt@bredbandsforum.se